

Vojna v vzhodni Afriki.

Vesti o novih zmagah Abesincev.

Angleški dopisni urad je sporočil 21. decembra svetu o ponovnih zmagah Abesincev na severu in jugu. Za Italijane porazno je poročilo, da so Abesinci pod poveljstvom rasa Sejum zavzeli na severu mesto Makale, katerega so izpraznile abesinske čete 8. novembra. Italijani so bili zelo ponosni na zasedbo te postojanke, katero so utrjevali po zavzetju šest tednov. Sedaj, po šestih tednih so se morale umakniti italijanske čete iz Makale 24 ur pred prihodom Abesincev. Italijanska bojna črta je bila zapadno od Makale predrta in je obstojala nevarnost obkolitve italijanske armade, ki je bila zbrana krog omenjenega mesta.

Prav na severu vzdolž reke Takaze in zapadno od Makale je pogнал v beg Italijane abesinski glavar Kase. Italijanske čete so se umaknile v največjem neredu in z velikimi izgubami.

Najbolj boli Abesince izguba njim svetega mesta na severu — Aksum, kjer so bili kronani abesinski cesarji. Abesinci napenjajo sedaj vse sile, da bi se zopet polastili te svetinje. Kakih 50 km južno-zapadno od Aksuma se vršijo srditi boji in so Abesinci že porazili dva močna italijanska oddelka. Zajeli so deset tankov, dva oklopna avtomobila in 28 strojnih pušk. V vse boje in umike na severu poseza italijansko letalstvo, ki meče bombe na Abesince, ki pa kljub temu drviyo naprej, ne meneč se za izgube od bomb.

Niž boljše kakor na severu se godi Italijanom pod poveljstvom generala Graziani na jugu. Poveljnik enega dela abesinskih čet na jugu ras Dešta napreduje stalno in se bliža italijanski Somaliji. Da so Abesinci na jugu res zmagoviti, dokazuje dejstvo, da se je glavni poveljnik abesinskih čet na tej fronti, ras Nasibu, preselil s svojim štabom iz Džidžige v Dagabur, odkoder usmerja napade na umikajočo se armado generala Graziani.

Tako, kakor smo opisali prodiranje Abesincev na severu in jugu, oznanjajo svetu Angleži; Italijani pa trdijo, da ni na bojiščih nič pomembnega in da se oni branijo in uspešno odbijajo abesinske napade.

Navdušenje Abesincev.

Zmagovita prodiranja so Abesince navdušila in jih navdala z novimi upi na zmago. V abesinskih krogih pričakujejo, da bo padla Lavalova francoska vlada in bo nova pristala na poostreitev sankcij proti Italiji. Ako bo Društvo narodov prepovedalo uvoz petroleja v Italijo, se Italijani ne bodo več mogli posluževati ne letal ne tankov in ne oklopnih avtomobilov ter bi bili predani na milost in nemilost številčno močnejših Abesincev. Za primer petrolejske prepovedi bi bila Abesiniji zagotovljena popolna zmaga.

Kaj pravijo Angleži k abesinskim uspehom?

Ze spodaj poročamo, da so Angleži po odstopu zunanega ministra za poostreitev sankcij. Če bi pa Društvo narodov prepovedalo uvoz petroleja v Italijo, trdi Anglija, da bi v tem primeru prišlo do spopada med Angleži in Italijani v Sredozemskem morju. Da bi bila Anglija popolnoma varna v svojem položaju v Sredozemskem morju, je naslovila zadnje dni na Španijo, Grčijo, Jugoslavijo in Turčijo vprašanje: Ali bi bile te države pripravljene pri poostreitvi odnošajev med Anglijo in Italijo, postaviti se na stran prve? Na to vprašanje so dobili Angleži od omenjenih držav hiter odgovor in iz tega se da sklepati, da je Angliji zasigurana pomoč manjših držav.

In kaj Italijani?

V Rimu neprestano zboruje in se posvetuje veliki fašistični svet pod predsedstvom Mussolini-

nija. Kakšen je položaj na teh sejah, javnosti ni znano. Po vsakem zborovanju pač izdajo uradno obvestilo, da je veliki fašistični svet sklenil, nadaljevati vojno proti Abesiniji in da se bo Italija branila proti sankcijam.

Edino upanje Italijanov je še sedaj francoska Lavalova vlada, ki zavlačuje poostreitev kazenskih odredb proti Italiji in prikrito drži z Mussolinijem. Če pade Laval, potem se je utrjala Italiji zadnja rešilna veja. Mussolini bo gotovo poskušil vse, da obdrži naklonejnost Lavalove vlade in izvede nadaljnje korake v Parizu v svojo korist.

Po še enkratnem pregledu zgoraj povedanega moramo priznati, da je Italija v Abesiniji in pri ostalem svetu v največjih škripcih, iz katerih se lahko rodi porazno zlo za Mussolinija in za fašizem.

HIŠA SMRTI.

Naslednje opisuje vojni poročevalec, ki se mudi v abesinski prestolnici v Addis Abebi takole:

»Rus, ki je mestni inženir in vrši važno službo, mi je obljubil, da mi bo pokazal hišo smrti, v kateri izvršujejo smrtno kazen.

Kako zgleda hiša smrti?

Hiša smrti leži izven Addis Abebe v smeri konjskega sejmišča, od katerega je ločena z evkaliptusovim gajem. Visok zid obdaja prostor, ki je poraščen s kakor mož visoko travo, in na sredino je postavljena majhna, čudna hiša, ki služi tako bridkemu namenu. Stavba obsega samo dva prostora. V enem privežejo na smrt obsojenega v gotovi legi na lesen oder. V drugem oddelku, katerega loči od prvega nizek zid z zastorem ali okvirjem, ki se da potegniti kvisku, so streli. V podzid za zastor so pritrjene štiri železne cevi. Skozi cevi se lahko porinejo štiri puške, katere so namerjene v eno točko — v srce obsojenega. Da je skromna oprema hiše smrti pravilna, kaže lesena tarča za lesenim odrom v prvem prostoru, na katerega navežejo smrtni kazni zapisane, ki je ravno skozi sredino preluknjana od neštetihi krogel na razdaljo 7 metrov. Skozi srce prestreljeno truplo pade na železen okvir, kateri se da poglobiti z ročajem in truplo zgine.

Človekoljubnost Abesincev.

Opisani način izvršitve smrtni kazni je gotovo bolj siguren ter bolj človekoljuben nego ameriški električni stoli in druge tozadevne iznajdbe moderne civilizacije. Pred uvedbo hiše smrti so v Abesiniji na smrt obsojene počasi razkomadili z meči in s sulicami. Nekaj posebnega pri tej smrtni napravi je že to, da služi celo zasebnim namenom.

Kakor pri nekkih drugih bojevitih ter bolj divjih narodih je tudi pri Abesincih v precejšnji meri običajna krvna osveta.

Da bi bila abesinska oblast to grozno razvado odpravila s pomočjo zakonov, je bilo brez vsakega izgleda. Pametno od abesinske vlade je, da je postavila krvno osveto pod državno nadzorstvo, ne da bi prekršila ljudski običaj.

Kakor hitro so izročili morilca sodišču in ga je to obsodilo na smrt, je dano na prosto bližnjim sorodnikom umorjenega, da oni sami izvršijo smrtno kazen. Za zgoraj omenjenim lesenim zastorem odda vsak iz puške en strel, ki mora zadeti.

Pač pa so bili večkrat naboji zasebnih krvnikov tako slabi, da daje sedaj vlada državno strelivo na razpolago.

Jugoslovan 31 let v Abesiniji.

Belgrajski list »Vreme« je prinesel razgovor carigradskega dopisnika z Jugoslovanom, ki živi že 31 let v Abesiniji in se je mudil zadnje dni

službeno v Carigradu. Gre namreč za v Boki Katorski rojenega Štefana Bajkovič, ki je bil leta 1904 prideljen ruskemu poslanstvu v Addis Abebi in živi od tedaj neprestano v Abesiniji. Bajkovič, ki pozna abesinsko deželo in narod kakor noben drug Evropejec, bo izdal v kratkem o Abesiniji knjigo v srbohrvaščini.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Delna preosnova naše vlade. Dne 22. decembra sta podala ostavko g. Mirko Komnenovič, minister za telesno vzgojo in zastopnik ministra za socialno politiko ter narodno zdravje, in g. Miloš Bobič, gradbeni minister. Kraljevo namestništvo je sprejelo ostavko in je imenovalo na predlog ministrskega predsednika dr. Stojadinoviča za ministra socialne politike in zdravja in za zastopnika ministra za tel. vzgojo g. Dragišo Cvetkoviča, za gradbenega ministra pa g. Marka Kožulja, poslanca in ministra na razpoloženju. Nova ministra sta takoj prisegla in prevzela posle.

Politične novice iz drugih držav.

Novi angleški zunanji minister. Angleški kralj je podpisal ukaz, s katerim je imenovan za zunanjega ministra Anthony Eden. Novi minister se je rodil leta 1897. Končal je jezikoslovne nauke. Med vojno je bil na fronti v Franciji. Po strankarski opredeljenosti je konservativec. Po vojni je bil tajnik v raznih ministrstvih, enkrat že minister pravde in je glavni pobornik politike sankcij proti Italiji. Njegovo imenovanje za zunanjega ministra je dokaz, da bo nastopila angleška vlada odločno proti Italiji in zaščitila načela Društva narodov.

Razlastitev židovske tovarne v Nemčiji. Pokrajinski namestnik je v soglasju z vojnim ministrom odredil, da prevzame država veliko tovarno za orožje v Sulu, ki je bila doslej last židovske rodbine Simson. Rodbino Simson bodo izgnali, ker je delala protizakonite dobičke, je plačevala delavcem prenizke mezde in se ni ozirala na zdravstvene predpise.

Abesinsko vprašanje ne bude rešeno pred Novim letom. Skoro sigurno je, da ni pričakovati, da bi se lotili diplomat ali zastopniki velesil pred Novim letom novih poskusov, da bi bil sklenjen mir med Italijo in Abesinijo.

Domače vesti.

Odlikovanje. G. Pavle Zavadlal, kitar v mariborski moški kaznilnici, je bil odlikovan z redom Jugoslovanske krone 4. razreda. Naše častitke!

Požar. V Starem logu pri Pragerskem je upepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Štefanu Gličarju. Škoda 20.000 Din.

Smrtno je povozil vlak blizu kemične tovarne v Mostah pri Ljubljani 38-letnega Ivana Terčeka. Smrtno ponesrečeni je bil doma s Primorskega, je stanoval pri D. M. na Polju in zapuščal ženo.